

Обратна връзка

Българските студенти в чужбина с готовност посрещат инициативата

От няколко години наблюдаваме две тенденции, които привидно нямат пресечна точка помежду си: националното кършене на ръце за липсата на квалифицирани кадри в редица индустрии и ускореното, по презумпция егнопосочно заминаване на български студенти в чужди университети. След една изтощителна 3-часова лекция по индустриален мениджмънт в Лондонския икономически университет българският студент Димитър Ненчев обаче разбива клишетото, че за всички образовани сънародници големите възможности са където и да е другаде, но не у дома. Попадайки на брошури за карьерни събития, насочени специално към китайските, немските и френските студенти, той си задава въпроса защо няма български карьерен форум в Лондон. Така преди 4 години се ражда BG Careers Fair - карьерно изложение за български студенти и професионалисти в чужбина, които се запознават с едни от най-добрите български работодатели. Дали България се завръща в надеждите за успех на новото поколение - разговор с двамата от членовете на BG Careers Fair - Нели Станева и Ангел Игнатов.

Може ли да говорим за преобръщане на тенденцията - искаме ли студентите ни в чужбина да се върнат да работят у нас?

НЕЛИ: Контактът с българските общности в чужбина ни е убедил, че решението за връщане у дома е много индивидуално и лично. Затова и сме ставали свидетели на най-различни реакции - от ентузиазъм и силно желание за връщане до скептицизъм или нерешителност. Ние в екипа Вярваме, че можем да се реализираме успешно у дома, и чакаме с нетърпение момента да се завърнем. Разбира се, много често срещаме и скептицизъм, липса на доверие към българския бизнес и възможностите за развитие. Затова продължаваме да работим усилено, за да можем да осъществим диалог, да предоставим платформа за контакт между бизнеса и сънародниците ни в чужбина и да покажем на младите хора, че има място и за тях в България.

АНГЕЛ: Истината е, че като отидеш да учиш в чужда държава, естествено нещо, което би направил, е да се опиташ да се реализираш там. Това налага необходимостта бизнесът да проявява малко по-активна роля в тази насока. Интересна тенденция на по-развитите пазари, която успешно започва да се усвоява и в България, е компаниите активно да търсят кадри чрез различни инициативи, чрез повече гъвкавост и индивидуални възможности и планове за развитие.

- Как се разраства BG Careers Fair?

АНГЕЛ: Въпреки че изложението във Франкфурт стартира едва миналата година, още на първото издание успяхме да привлечем голям интерес. Събитието в Лондон заради дългогодишната си традиция има установено име и висока познаваемост, но Франкфурт го догонва бързо. Изводът за нас е, че българските студенти в чужбина имат нужда от такъв вид събития за по-добро професионално ориентиране и с готовност посрещат инициативата. Изложението освен това им дава алтернативна гледна точка върху трудовия пазар в България, която им помага да бъ-

гат по-добре информирани и да знаят какво ги очаква в българския офис не само като заплащане, но и като начин на работа, отношения и развитие. В рамките на събитието те могат и да се срещнат с други българи с опит в чужбина, които са на прага да вземат това важно решение; дава им възможност да обсъдят избора с хора в сходна ситуация.

Тази година наблягаме и на онлайн елемента на инициативата. Студентите могат да се регистрират с потребителски профили на нашия сайт, да качват своите автобиографии и директно да кандидатстват по някоя от публикуваните обяви. Компаниите пък могат да получат достъп до голяма база потенциални кандидати. По този начин позволяваме на възможно най-голям брой студенти и млади професионалисти да се запознаят с възможностите, които предлага бизнес средата в България.

- Въпреки предвидимостта на отговора - компании от кои браншове се включват с най-голяма готовност в изложението?

НЕЛИ: Най-голям интерес безспорно проявяват компаниите от ИТ индустрията, която отчита не само висок растеж и развитие в България, но и все по-често се асоциира с недостиг на висококвалифицирани кадри. Част от компаниите от този сектор, които са изложители, включват "Мусала Софт", Despark, VMware, ICB, Neterra, IBM, Vulpros.

Опитът ни във Франкфурт също така показва, че в България все повече се търсят и кадри с инженерни специалности. Фирми като Walltopia, Liebherr, Lufthansa Technik, Melexis, EVN залагат на студентите с технически познания.

Не липсват също така фирми, които търсят хора с икономически или бизнес профил, като тук индустриите варират от финансови институции (УниКредит Булбанк, Прокредит Банк) до телекомуникации ("Теленор") и алкохолната индустрия ("Винпром Пещера").

- Можете ли да дадете пример за условията, които компаниите предлагат?

НЕЛИ: Има все по-голямо тър-

сене на кадри с опит в чужбина, защото, както казват много работодатели, те имат по-практически знания и са по-адаптивни към смяна на средата. Заради това и заради спецификите на българския трудов пазар условията, които се предлагат на кадрите с опит в чужбина, са много по-добри в сравнение с пазара като цяло. Забелязва се и засилено предлагане на по-широки възможности за развитие в сравнение с позрели пазари на труда, което привлича някои по-амбициозни студенти и млади професионалисти обратно в родината.

- Колко важно е възнаграждението?

НЕЛИ: Обратната връзка, която често получаваме от посетителите на изложението, е, че голяма част от тях не се интересуват толкова много от възнаграждението. Те идват с ясното съзнание, че заплатите в България са несъпоставими с тези, които би им предложила една английска фирма например. Нашето разбиране е, че има редица други фактори, също толкова, ако не и по-важни, за връщане в България. Затова и темата за възнаграждението, напротив на очакванията, не е толкова водеща.

- Вие лично къде виждате развитието си? И какво е наистина добра работа за вас в България?

АНГЕЛ: Мечтата ми е един ден да се реализирам в България и вярвам, че ще го направя. Смятам, че на моята възраст не е ес-

НЕЛИ СТАНЕВА е координатор на екип "Маркетинг" и член на УС на сдружение "Български карриерен форум". Завършила магистратура по международен мениджмънт и стратегия в Швейцария.

АНГЕЛ ИГНАТОВ е координатор на екип "Информационни технологии и разработки" и член на УС на сдружение "Български карриерен форум". В момента завършила бакалавър по информатика в Единбургския университет.

тествено да се вземат крайни решения и че сега е моментът да се експериментира. Затова основният фактор, който ще определи избора ми, е какви възможности ще има пред мен в момента, в който трябва да взема решението. Наистина добрата работа в България дава възможности за развитие в глобален план и не се фокусира ексклузивно върху конкретен пазар.

НЕЛИ: Тъй като вече се приближавам към края на магистратурата ми в Швейцария, решението къде да търся професионална реализация става все по-актуално и важно. Колебание никога не е имало, тъй като знам, че искам да работя и живея в България. Следващата стъпка за мен ще е да намеря правилния работодател и позиция, които да ми позволят да се развивам не само професионално, но и личностно, и да приложа на практика наученото в чужбина.

Кадрите с опит в чужбина имат по-практически знания и са по-адаптивни към смяна на средата, смятат компаниите